

fiatal arcunkról véreznek az évek
 sivatagok ásítanak mögöttünk
 nincs percünk megölelni kedvesünket
 a vakzongorás játékában számolnunk kell
 az idő zalkatóló ütemét
 még messze van a fatornyos város
 és mi talán soha nem pihenhetünk ne-
 vető lányok rózsavánkosain.

Ebben van valami az óceánok fölé merészkedő új lélekből. De mit szólunk
 Erg-nek ilyenén hetvenkedéséhez:

Most elkezdek beszélni és nem hiszem, hogy a külsőségek alapján va-
 laki összetéveszthetne walt whitmanmal vagy kassák lajossal igen igen igen
 igen én nagyon jól ismerem magam naponta legalább nyolc kilométert gya-
 logolok ilyenkor minden feltétel nélkül egyedül vagyok és lehajtott nya-
 kam alá teregetem a belőlem kifutó sárga szőnyegetek...

Nyugodt lehet erg ágoston, nem fogja senki összetéveszteni Walt Whitman-
 nal. Mire való ez a számarlás? Az irodalmi smokkók „bedüllesztésére”? A „világ-
 nézetes” Messiásvárók nagyképű elámitására? Ez az a *racionalis* lira, amit a be-
 vezetés irodalmi programja ígér? (Programmot csinálni könnyű és szürke dolog,
 de nehéz spirituális élet-többletet alkotni a meglevő materiális és spirituális adottsá-
 gok mellé.) Erre mondják, hogy a „magáreszmélt lélek fiatal, de komoly és ne-
 héz esztendeinek produktumai?” Nagy luxus volna nemzetgazdasági — vagy ha
 jobban tetszik ergéknek: világgazdasági — szempontból, ha évek munkáját 12
 céltalan vers kierőszakolására fordítanák az ergek, akik egészen rendes kettős-
 könyvelő vagy homoktalicskázó emberek lehetnének, ha nem akarnának minden-
 áron groteszk plakátokat tervezni az emberiség jövőt-kereső utcaíra.

(Budapest.)

G. P.

LEVELESTÁR.

Baumgarten-díj. Azt írja, hogy a Széphalom tegyen javaslatot arra vo-
 natkozól, hogy a Baumgarten-díj odaítélése a nagy nyilvánosság ellen-
 őrzése mellett történjék. Sajnos, kívánságának egyelőre csak úgy tehe-
 tünk eleget, ha itt közöljük azoknak az íróknak a nevét, akiket ön ja-
 vaslatba hoz. Ime: Juhász Gyula, Benedek Marcell, Schöphilin Aladár,
 Oláh Gábor, Tóth Árpád, Keleti Artúr, Zoltán Vilmos, Szabó Lőrinc, Kassák
 Lajos és Terstyánszky Józsi Jenő. Azt a megjegyzést is szívesen közreadjuk, hogy
 Füst Milán nem érdemli meg a támogatást, mert félt, hogy akkor újra elkezd az
 írást. — *Kéki Lajos* (Hajdúnánás). Előrelátható volt, hogy az Encyclopaedia Bri-
 tannica pótkötetének „Hungarian Literature” című cikke ellen a hajdúnánási eszté-
 tikusok tiltakozni fognak. A kelmei költészet híveivel szívesen pörbe szállunk a
 lexikonért. Mert: 1. A cikk eredetileg francia nyelven íródott és magyar szöveg

„Híján csakugyan „fordítás“-ként jelent meg a szegedi Csengery-albumban. 2. A cikkíró föladata az volt, hogy ezer szóban a legutóbbi húsz év (1905—1925) irodalmát ismertesse. Természetes, hogy a súlypont a „modernekre“ esett, minthogy a „konzervatív“ irány képviselőiről már az Enc. Brit. előző sorozata megfelelő módon megemlékezett. A cikkíró csupán a kontraszthatás kedvéért és valóban „sommásan“ emlékezik meg a konzervatív előzményekről, regisztrálva természetesen ennek az iránynak 1905-ön túl mutatkozó megnyilatkozásait. 3. Az az állítás, hogy az Enc. Brit. cikkíróját „állása“ másfajta kritikára kötelezné, a famulus-esztétikusok mentalitására vall, amely a kritikusai lelkiismeretességéből az alacsonyabb fizetési osztályokban kevesebbel is beéri. 4. Mért veszi sértésnek a modern irodalom hivatalan ügyésze ezt a mondatot: „Ebből a (milléniumi) generációból nőtt ki az úgynevezett turáni mozgalom, amely motívumait és inspirációit az őshazai Keleten keresi és a magyarságban fölkelteni igyekszik az Európán kívüli származás tudatát?“ Mi ebben a „lesajnálás“? Avagy talán a maradi és minden világtáj felé bizalmatlan kritikusnak derogál a turáni atyafiság? Akkor ne az angolhoni Conversations-lexikkal, hanem a Turáni Társasággal pörölgjön, amely tudományos életünkben valóságos nemzeti mozgalommá szervezkedett és amelyben származásilag és szellemileg legelőkelőbbjeink helyet foglalnak. Pörölhet Pekár Gyulával is, aki egyik oszlopa a turáni eszmének. Néhai Zempléni Árpádról vagy Vikár Béláról nem szólok, de Kozma Andor, — akinek *Turán* című eposza az Akadémia égisze alatt jelent meg — kikérhetné magának azt a hajdúánási tantételt, miszerint: „mi szükség van arra, hogy erőnek erejével exotikussá mázoljuk magunkat Európa előtt?“ Az Enc. Brit. cikkírója ugyan ennek a tételnek a lényegét véletlenül elfogadja, de viszont erről nem szólt senkinek és nem is lehet felelős azért, hogy vannak olyanok, akiket a tantétel választékos ízlésű megfogalmazója gyöngéden mázolóknak kénytelen nevezni. 5. Az ósdi kritikusok olyant állít, amit állítani könnyű, de bizonyítani már nehéz volna. Pl. igen könnyű azt állítani, hogy teszem föl Kék y Lajos (Budapest) tehetséges és a tudomány színvonalán álló irodalomtörténész, de bizonyítani már nehezebb lenne. 6. A gyalogösvényen baktató turántalan, de nyugatellenes Beöthy-epigon azt is elárulja, hogy van közöttünk „sok mai óriás, ki államköltségen éveket tölt künn s nem hoz haza egyebet, mint lenézését mindennek, ami magyar.“ Jellemző ez a káposztáiföldről gőzvasútra gyanakvó ijedelem arra a horizontra, amellyel a fogyasztó esztétikai ízlés a világot maga köré korlátozza. A névtelen óriások elleni följelentést pedig az Ösztöndíjtanács figyelmébe kellene ajánlani. De előbb meg kell kérdezni a nemes följelentőt, hogy a „minden, ami magyar“ kifejezésen nem Kék y Lajos kritikus mivoltát érti-e. Mert akkor sokaknak áll jogában lenézni azt a „mindent.“ — *Uj Nemzedék*. Olvastuk a „Szemelvények A m e n n y e i k ü l d ö n c című erkölcstelen novellából“ címmel megjelent háromhasábos, szenzációs riportot (okt. 11.). Ízlés dolga, ha egy napilap az erkölcsöt pornográf írásművek bő kivonatolásával és erotikus szemelvényekkel akarja megvédeni.